

КАРАР

«11» июль 2022 ел

№ 36

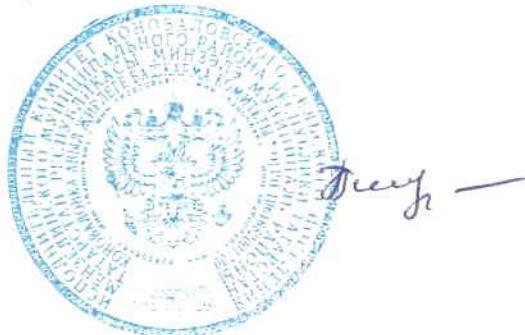
2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районның
Коноваловка авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү
Программасын кабул итү туринда

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми
принциплары туринда» 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль закон, «Россия
Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү туринда» 24.07.2007
№ 209-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль
районның «Коноваловка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы
нигезендә, Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районның
Коноваловка авыл жирлеге Башкарма комитеты

КАРАР ЧЫГАРА:

1. «2021-2025 елга Минзэлэ муниципаль районның Коноваловка авыл
жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын кабул итү
туринда» 2021 елның 8 ноябрендәге №19 Татарстан Республикасы Минзэлэ
муниципаль районның Коноваловка авыл жирлеге Башкарма комитеты
каарын үз көчен югалткан дип танырга.
2. Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районның Коноваловка авыл
жирлегендә 2022 - 2025 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү
Программасын кабул итергә.
3. Элеге қарап рәсми басылып чыгарга тиеш.
4. Элеге қаарының үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Житәкчे

С.А.Билалова

*2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль
районының Коноваловка авыл жырлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны
үстерү Программасы*

Программа паспорты

2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районның Коноваловка авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү

Программаның исеме:	2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районның Коноваловка авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү Программасы.
Программаның заказ бирүчесе	Татарстан Республикасының Минзэлә муниципаль районы Коноваловка авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районның Коноваловка авыл жирлегендә кече бизнесны үстерү өчен уңай шартлар тудыру; - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары санын арттыру; - халыкның мәшгүлләген тәэмин итү һәм үзмәшгүлләкне үстерү.
Программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны артуы; - өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнеста эшләүчеләр санының еллык үсеше; - продукция, эшләр, хезмәт күрсәтүләр чыгаруның гомуми күләмендә кече предприятиеләр өлешенең еллык үсеше; - жирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан салым кертемнәре өлешен арттыру; - авыл хужалығы житештерүен үстерүгә ярдәм итү; - кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм аның эшчәнлеген тәэмин итү; - кече эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасы кысаларында кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукый ярдәм күрсәтү.
Программа белән идарә итү	Татарстан Республикасының Минзэлә муниципаль районы Коноваловка авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны финанслау чыганаклары	Жирлек бюджеты: 10 мең сум күләмендә, шул исәптән еллар буенча: 1) 2022 ел - 2,5 мең сум; 2) 2023 ел - 2,5 мең сум;

	3) 2024 ел - 2,5 мен сүм; 4) 2025 ел - 2,5 мен сүм.
Программаның төп башкаручылары	Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Коноваловка авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контролъдә тоту	Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Коноваловка авыл жирлеге Башкарма комитеты

Программаның бүлекләре:

1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Коноваловка авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышын анализлау
2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү сораулары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү
3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү көтелә
4. Эшкуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләре
5. 2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Коноваловка авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чарапары.

1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Коноваловка авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышына анализ

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү хужалык итүнен базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады үскән илләрдә кече эшкуарлык дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенең двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмғиятнен эш тормышының динамик һәм сыбылмалы формасы.

Базар хужалыгы системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз тормышын һәм лаеклы тормыш дәрәҗәсен мөстәкыйль тәэммин итүче һәм гражданлык жәмғиятнен тотрыкландыручи төп сәяси кече булган урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яна эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, эшсезлек һәм жәмғияттә социаль киеренкелек дәрәҗәсен киметү;

халыкның төп массасы ижтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәрту;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыбылмалылығы һәм житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яна технологияләр һәм фәнни эшләнмәләрне оператив рәвештә булдыру һәм куллану.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Коноваловка авыл жирлегендә кече эшкуарлыкны үстерү программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру ихтыяжы туа.

Бүгенге көндә безнең авылда Россия Федерациясе Хөкүмәтенен, Татарстан Республикасының һәм жирле үзидарә органының максатчан сәясәтә нәтижәсендә бизнесны актив үстерү өчен барлық ресурслар бар.

2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү сораулары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Коноваловка авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлык шактый нык позициядә булуға карамастан, кайбер сораулар элеккечә хәл ителмәгән килеш кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып тора:

- инвестицион ресурслардан файдалану кыенлаша, кредит ресурсларының һәркем файдалана алырлык булуы фонында үз финанс чараларың җитмәве;

- кече һәм урта эшкуарлык субъектларына гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында җитәрлек дәрәҗәдә хәбәрдәр булмау, эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының административ киртәләре һәм төгәл регламентлары булмау;

Эшкуарлык эшчәнлеге субъектлары тарафыннан караплар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган сораулар түбәндәгеләр:

- кече эшкуарлык субъектларының югари булмаган социаль жаваплылығы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәт өчен түләү фондын киметү һәм аны «конвертлы» формада түләү, мәжбүри пенсия иминләштерүе һәм социаль иминләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Гамәлдәге каршылыкларны бетерү һәм авылда кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба эзлекле үстерү бары тик мәгълүмат, белем бирү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле контактлар һәм кооперацияләр урнаштыру, шулай ук колектив ихтыяж барлыкка килергә мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру урыннарында максатчан эш алыш бару нигезендә генә мөмкин. Программа жирле хакимият органнарының, шулай ук билгеләнгән максатларга ирешү өчен дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү көтелә

Программа Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Коноваловка авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль тотрыклылыкның ин мөһим элементларыннан берсе буларак кече эшкуарлыкны төзүне һәм аның тотрыкли эшчәнлеген стимуллаштыручи уңайлы икътисадый мохит формалаштыруға;

- кече һәм урта эшкуарлыкның үсеш темпларын арттыруға, эшчәнлек дайрәләрен кинәйтүгә һәм կече предприятиеләрне икътисадый ныгытуға;

- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәр арту;

- мәшгүлълекнен өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килүгә, кече эшкуарлыкта эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакы дәрәжәсен күтәрүгә;
- товар базарын конкуренциягә сәләтле продукцияның жирле житештерү хезмәтләре белән баству;
- кече һәм урта эшкуарлыкның социаль жаваплылыгын арттыруға.

4. Эшкуарлык эшчәнлегенен өстенлекле төрләре.

Район халкының тормышын яхшыртуга юнәлтелгән тотрыклы икътисадый үсешне тәэмин итү максатларында эшкуарлык эшчәнлегенен өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясен житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемтә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр күрсәтү өлкәсе.

5. 2022-2025 елларга Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Коноваловка авыл жирлегенә
кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чарапары.

№ п/ п	Чарапар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Үтәү вакыты
1	2	3	4	5

**1. Кече һәм урта эшкуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ
киртәләрне киметү**

1	Эшкуарлык өлкәсендә норматив-хокукый база булдыру	Кече эшкуарлыкка ярдәм буенча нәтижәле оештыру һәм башка чарапар үткәрү	Финанслау каралмаган	2022-2025 еллар
2	Кече эшкуарлыкны үстерүгә комачаулый торган административ киртәләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимизацияләү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшкуарлар мәнфәгатьләрең яраштыруны тәэмин итү	Сораشتрыла торган документларның төгәл, үтә күренмәле регламентын һәм аларны карауның төгәл срокларын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлегенең төгәл, үтә күренмәле регламентын булдыру, шул исәптән: һәр этапта жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелешкә һәм реконструкцияләүгә проект документациясен карау, вывескаларга һәм реклама мәгълүматына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган урынга күчерү һәм киресенчә, биналарны яңадан планлаштыруга рөхсәтләрне рәсмиләштерү һ.б.	Финанслау каралмаган	2022-2025еллар.

3	Коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чараларны камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Коррупциягә каршы үз-үзеңне тотышның үңай тәжрибәсен гомумиләштерү һәм тарату. Эшкуарларның коррупция фактларына каршы торуын арттыру, бизнес алып баруның этик дәрәҗәсен күтәрү, кече эшкуарлык субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслау караганда	2022-2025 еллар
---	--	---	---------------------	-----------------

2. Эшкуарлыкның инновацион үсеше (инфраструктурны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)

1	Яшьләрне эшкуарлыкка жәлеп итүгә юнәлдерелгән чаралар комплексын үткәрү, шул исәптән укыту, мәгълүмати тәэмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр уздыру һәм башкалар.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Жирлек бюджеты акчалары	2022г.-2000 сум 2023г.-2000 сум 2024г.-2000 сум 2025г.-2000 сум
---	---	---	-------------------------	--

3. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына финанс-кредит һәм мәлкәт ярдәме

1	Инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә кече эшкуарлык субъектларына ярдәм	Кече эшкуарлык субъектларының потенциаль инвесторлар белән үзара хезмәттәшлеген оештыру, кече эшкуарлык субъектларының инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финансавын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанслау караганда	2022-2025 еллар
2	Минзәлә муниципаль районның Коноваловка авыл жирлеге икътисадының	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында	Финанслау караганда	2022-2025 еллар

	өстенлекле юнәлешләрен үстерүү максатларында Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Коноваловка авыл жирлегендә жир кишәрлекләре, торак булмаган урыннар белән тәэмин итүдә кече эшкуарлык субъектларына ярдәм итү	кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, эшкуарларның районда уздырыла торган тендерлар, аукционнар турында хәбәрдарлыгын арттыру		
3	Милли һәм мәдәни үзенчәлекләрдә урта һәм кече эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм	Жирлек бюджеты акчалары	2022г.-500 сум 2023г.-500 сум 2024г.-500 сум 2025г.-500 сум

4. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультация ярдәме

1	Районда кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм күрсәтү һәм үстерү өлкәсендә уздырыла торган чараларны мәгълүмати тәэмин итү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Коноваловка авыл жирлеге Башкарма комитеты үткәрә торган конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга кече эшкуарлык субъектларын җәлеп итү	Финанслау караганда	2022-2025 еллар
---	---	--	------------------------	--------------------

5. Эшкуарның үзай имиджын һәм кече һәм урта эшкуарлык турында үзай жәмәгать фикерен формалаштыру

1	Күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга кече эшкуарлык субъектларын жәлеп итү.	Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районнының Коноваловка авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсешендә эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү, эшкуарлык эшчәнлегенең ин яхши субъектларының алдынгы эш тәжрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслау каралмаган	2022-2025 еллар
---	--	--	----------------------	-----------------